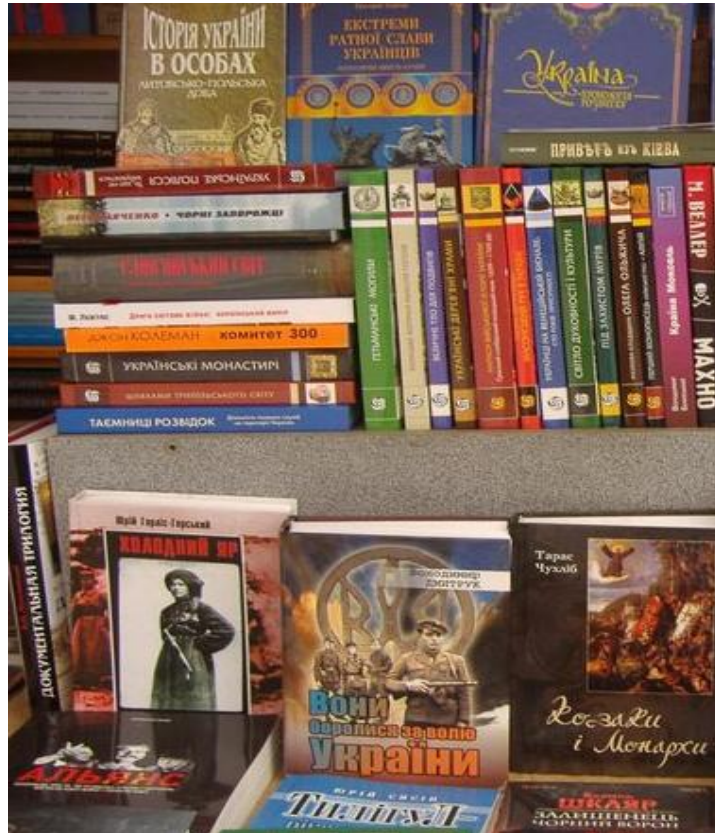

**ДВНЗ «КРИВОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
КРИВОРІЗЬКИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ ІНСТИТУТ**

**НАУКОВА БІБЛІОТЕКА
ІНФОРМАЦІЙНО-БІБЛІОГРАФІЧНИЙ ВІДДІЛ**

***ІСТОРІЯ УКРАЇНИ
У ХУДОЖНІЙ ПРОЗІ
УКРАЇНСЬКИХ ПИСЬМЕННИКІВ ХІХ-ХХІ СТ.***

***Рекомендаційний анований
бібліографічний покажчик***

**Кривий Ріг
2015**

УДК 016:[821.161.2-3:94(477)(091)

I 90

Упорядник і бібліографічний редактор

О. А. Дікунова, зав. інформаційно-бібліографічного відділу

Загальна редакція

О. М. Кравченко, заст. директора наукової бібліотеки КПІ

Історія України у художній прозі українських письменників XIX-XXI ст. : рекомендаційний анотований бібліографічний покажчик / упоряд. і бібліогр. ред. О. А. Дікунова, зав. інформаційно-бібліографічного відділу ; за ред. О. М. Кравченко, заст. директора наукової бібліотеки КПІ / Наукова бібліотека Криворізького педагогічного інституту ДВНЗ «Криворізький національний університет». – Кривий Ріг, 2015. – 48 с.

Історія України стала невичерпним джерелом для українських письменників, у творах яких відображено складний і суперечливий історичний шлях народу.

У рекомендаційному бібліографічному покажчику представлено прозаїчні художні твори українських письменників XIX–XXI ст., присвячені різним періодам історії України, починаючи із скіфської доби до середини XX ст., з метою популяризації книжкового фонду бібліотеки Криворізького педагогічного інституту ДВНЗ «Криворізький національний університет».

Рекомендаційний бібліографічний покажчик адресовано, насамперед, студентам історичного та філологічного факультетів, викладачам, а також усім, хто цікавиться історією України, захоплюється історичною белетристикою.

ЗМІСТ

Передмова.....	4
Показчик художніх історичних творів українських письменників.....	6
Іменний показчик.....	44
Хронологічний показчик.....	48

ПЕРЕДМОВА

*Історія – це кров і мозок політиків,
без якої не існує державницька свідомість і не існує держава*
Раїса Іванченко

*Україна – як скіфське золото в таємничих курганах:
ще не розкопана, ще не znana світові*
Павло Загребельний

Історична романістика сформувалася на основі творів різних типів: *хроніки*, основним структурним принципом якої вважається час; *літопису*, заснованого, в основному, на описі подій; *життя*, основою якого була розповідь про історію духовного подвижника; *родоводу*, який описував буття родини; *романів*, дія яких розвивалася в часі минулому щодо моменту їх створення, але які не сприймалися як романи історичні лише з тієї причини, що історична свідомість, яка виникає лише на певному етапі розвитку людської думки, перебувала в стадії становлення.

Початок 30-х років XIX ст. – пік активності українських письменників-романтиків. Саме в цей час інтенсивно починає розвиватися етнографія, історіографія, з'являються науково-історичні розвідки з історії України. Розвиток історичної науки дав поштовх для відтворення історичного минулого в художній літературі.

У радянській Україні історичний жанр тривалий час був найконсервативнішим. Історична романістика за тоталітарного режиму була змушена взяти на себе обов'язок, що був продиктований національною потребою – будити пам'ять. Історична проза другої половини XX ст. тісно пов'язана з явищем шістдесятництва, що у своїх пошуках коренів українського народу витворило нову хвилю історичного роману на початку XXI ст.

Розвиток історичної прози протягом останніх десятиліть передусім засвідчує зростання її ідейного потенціалу, інтелектуальних змагань, що

підтверджує зростання духовного рівня сучасника, ускладнення соціальної, моральної, філософської проблематики, що ставить перед літературою час.

У рекомендаційному анотованому бібліографічному покажчику відображено історичну художню прозу українських письменників ХІХ–ХХІ ст. з фонду наукової бібліотеки КПІ ДВНЗ «КНУ» з метою її популяризації. У покажчику представлено художні твори, в яких висвітлено історичний розвиток України з найдавніших часів до середини ХХ століття.

Покажчик складений на основі перегляду електронного каталогу, традиційного систематичного каталогу наукової бібліотеки і є вибіркоким. Представлено **115** описів книг. Описи супроводжуються анотаціями й ілюстраціями обкладинок книг. Хронологічні рамки видання художніх творів **1957–2015 рр.** Розташування бібліографічних записів за алфавітом авторів художніх творів. Покажчик має суцільну нумерацію.

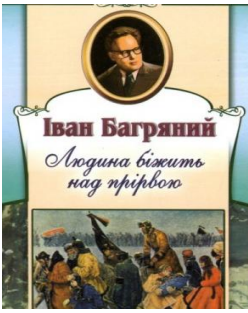
Бібліографічний опис здійснено згідно *ДСТУ ГОСТ 7.1:2006 «Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання»*.

Для зручності користування та розкриття змісту бібліографічного покажчика упорядниками створено **допоміжний апарат**:

- іменний покажчик, в якому наведено прізвища авторів художніх творів та персоналій (історичних осіб);
- хронологічний покажчик, сформований за хронологією певних періодів історії України, які описані у художніх творах;
- передмова;
- схема групування матеріалу (зміст).

Електронна версія покажчика розміщена на веб-сайті Наукової бібліотеки Криворізького педагогічного інституту ДВНЗ «Криворізький національний університет»: <http://kdpu-library.ucoz.ru>.

Рекомендаційний покажчик літератури буде корисним, насамперед, студентам філологічного та історичного факультетів, викладачам, а також усім, хто цікавиться історією України, захоплюється історичною белетристикою.

1. 821.161.2

Б 14 Багряний І. П. Людина біжить над прірвою : роман / І. П. Багряний. – Київ : Укр. письменник, 1992. – 320 с.

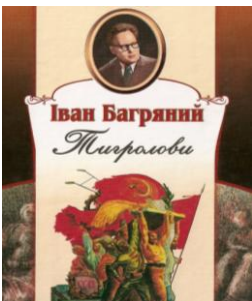
Роман був заборонений в СРСР. Головний герой роману – молодий українець Максим Колот, який у воєнний 1943 р. йде «по лінії найбільшого опору», опиняється між двома смертями, між двома воюючими арміями. І ці фронти – німецько-нацистський і радянський.

2. 821.161.2

Б 14 Багряний І. П. Сад Гетсиманський : роман / І. П. Багряний. – Київ : Дніпро, 1992. – 582 с.

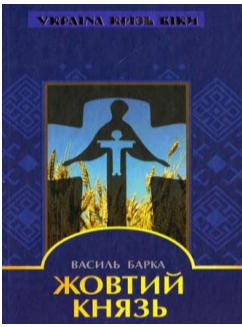
Роман був заборонений в СРСР. Роман є прославлянням людської гідності на межі буття і смерті, а одночасно й гнівним вирокom тоталітарному сталінському режиму, який нищив мільйони невинних людей без слідства і суду. Автор зберіг справжні прізвища слідчих НКВС, тюремщиків і в'язнів сталінських таборів для того, щоб нащадки знали катів народу, а жертви не залишилися безіменними.

3. 821.161.2

Б 14 Багряний І. П. Тигролови : роман / І. П. Багряний. – Київ : Знання, 2011. – 308 с.

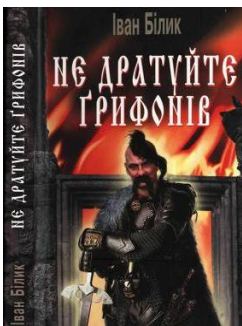
Роман був заборонений в СРСР. Правдиво зображено страшну людську трагедію в часи сталінських репресій. Герой роману, як і тисячі тих, хто потрапив у лабету НКВС, приречений канути у безвість, зникнути. Та не такий Григорій Многогрішний, нащадок славетного козацького роду, щоб скоритися долі, його веде віра у правду й власні сили. Це й допомагає вистояти за жорстоких обставин, повернути собі свободу, а разом з нею й життя.

4. 821.161.2

Б 25 Барка В. Жовтий князь : історичний роман / В. Барка. – Харків : Ранок, 2000. – 64 с.

В основу роману покладено особисті спогади автора про голодомор 1932–1933 рр. – масштабний акт геноциду українського народу. Крім того, автор протягом двадцяти п'яти років збирав свідчення очевидців – своїх земляків.

5. 821.161.2

Б 61 Білик І. Не дратуйте грифонів : історичний роман / І. Білик. – Київ : Заповіт, 1993. – 304 с.

Друга книга трилогії (перша – «Дикі білі коні», третя – «Цар і раб»). Історичний роман про життя скіфів – наших предків – у стародавні часи.

6. 821.161.2

Б 61 Білик І. Яр : історичний роман / І. Білик. – Київ : Грамота, 2008. – 784 с.

Роман про найскладніші часи в історії українського народу в ХХ ст.: голодомор 1933 р., масові репресії 1937 р., концтабори, окупація України фашистськими загарбниками, боротьба Української Повстанської Армії за незалежну державу.

7. 821.161.2

Б 85 Босович В. Володимир, син Святослава : історичний роман / В. Босович. – Київ : Укр. центр духов. культури, 1994. – 294 с.

Історичний роман про молоді роки київського князя Володимира.

8. 821.161.2

Б 90 Будзиновський В. Пригоди запорозьких скитальців : повісті та оповідання / В. Будзиновський. – Київ : Дніпро, 1993. – 383 с.

Розповіді про запорозьких козаків.

9. 821.161.2

В 83 Врублевська В. Соломія Крушельницька : роман-біографія / В. Врублевська. – Київ : Дніпро, 1986. – 358 с.

В романі висвітлено життєвий і творчий шлях видатної української співачки.

10. 821.161.2

Г 45 Гжицький В. Опришки. Кармалюк : історичні романи / В. Гжицький. – Львів : Каменяр, 1971. – 463 с.

Історичний роман про антифеодальний рух селян-опришків у 30-40-і роки XVIII ст. та їх найвідомішого ватажка – Олексу Довбуша.

Історичний роман про українського національного героя, керівника повстанського руху на Поділлі у першій половині XIX ст. – Устима Кармалюка.

11. 821.161.2

Г 55 Глушко О. Кінбурн : історичний роман / О. Глушко. – Київ : Рад. письменник, 1988. – 300 с.

Роман – багатопланове історичне полотно, що відображає події останньої чверті XVIII ст., які відбувались на півдні України, зокрема утвердження Російської імперії на берегах Чорного моря, колонізація Північного Причорномор'я, приєднання Криму.

12. 821.161.2

К 65 Гончар О. Людина і зброя : роман / О. Гончар. – Київ : Укр. письменник, 1994. – 287 с.

Роман присвячено першим, найтрагічнішим місяцям 1941 р. Розповідь про долю молодих захисників рідної землі від фашистських полчищ концентрується навколо трьох основних подій: кровопролитні бої на Росі, героїчний захист Запоріжжя, зображені з певними особливостями поглядів автора, і трагічні «ночі оточенські», які постають із «листів» головного героя Богдана Колосовського.

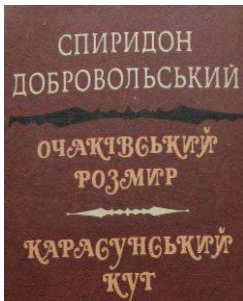

13. 821.161.2

Г 85 Гриневичева К. Шестикрилець. Шоломи в сонці : історичні повісті / К. Гриневичева. – Київ : Дніпро, 1990. – 342 с.

Відображено події на Галицько-Волинській землі кінця XII – початку XIII ст., коли князь Роман Мстиславич об'єднав Галицьке князівство з Волинським. У центрі повісті «Шестикрилець» – образ Романа Мстиславича, основні події його життя: подорож до Угорщини, похід на ятвягів, укріплення західних кордонів, боротьба з половцями, похід на Польщу.

«Шоломи на сонці», хронологічно продовжуючи «Шестикрилець», відтворює перший рік життя Галицько-Волинського князівства після смерті Романа Мстиславича. Головним героєм повісті виступає народ, що дає відсіч угорським окупантам Галича, стримує польський натиск на Волинь.

14. 821.161.2

Д 56 Добровольський С. Очаківський розмир. Карасунський кут : історичні романи / С. Добровольський. – Київ : Дніпро, 1984. – 646 с.

Романи про спільну боротьбу українського і російського народів за визволення Півдня України від турецького гноблення («Очаківський розмир») та про переселення чорноморського козацтва на Кубань наприкінці XVIII ст. («Карасунський кут»).

15. 821.161.2

Д 58 Довженко О. Україна в огні : кіноповість / О. Довженко. – Київ : Дніпро, 2008. – 210 с.

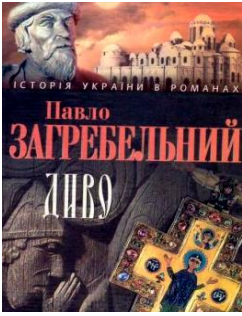
Кіноповість, присвячена подіям Другої світової війни, трагічній долі сільської родини та простих українських селян. Утверджується ідея невмирущості української нації.

16. 821.161.2

Є 96 Єшкілев В. Л. Втеча майстра Пінзеля : історичний роман / В. Л. Єшкілев. – Київ : Грані – Т, 2007. – 192 с.

Сюжет роману про життя, творчість і смерть талановитого і таємничого майстра-скульптора Пінзеля розгортається у Західній Україні середини XVIII ст.

17. 821.161.2

З 14 Загребельний П. Диво : історичний роман / П. Загребельний. – Київ : Дніпро, 1971. – 671 с.

Роман про великого князя Київського Ярослава Мудрого та будівництво Софійського собору в Києві.

18. 821.161.2

З 14 Загребельний П. Євпраксія : історичний роман / П. Загребельний // Твори : в 6 т. – Київ, 1980. – Т. 4. – С. 5–272 с.

Роман про Євпраксію Всеволодівну, київську княжну, рідну сестру князя Володимира II Мономаха, німецьку імператрицю, дружину німецького імператора Генріха IV.

19. 821.161.2

З 14 Загребельний П. Первоміст : історичний роман / П. Загребельний. – Київ : Рад. письменник, 1972. – 296 с.

Поштовхом до написання роману було літописне свідчення 1117 р. про побудову у Києві за наказом Володимира Мономаха мосту через Дніпро. Автор проголошує у Первомості символ єднання руської землі проти монголо-татар.

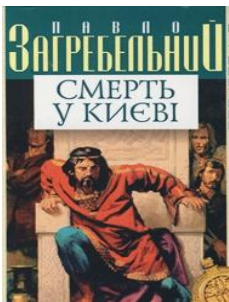

20. 821.161.2

З 14 Загребельний П. Роксолана : історичний роман /

П. Загребельний. – Київ : Дніпро, 1988. – 603 с.

Роман про легендарну українку-галичанку Анастасію Лісовську, яка волею долі з простої полонянки стала офіційною і єдиною дружиною наймогутнішого султана Османської імперії Сулеймана Пишного та понад тридцять років відіграла визначну роль у політичному і культурному житті імперії XVI ст.

21. 821.161.2

З 14 Загребельний П. Смерть у Києві : історичний роман /

П. Загребельний. – Київ : Молодь, 1973. – 416 с.

Роман про Київську Русь. Події відбуваються у XII ст. за часів жорстоких і кривавих міжусобних воєн. Головні герої – Юрій Долгорукий – князь Суздальський і Ізяслав – князь Київський.

22. 821.161.2

З 14 Загребельний П. Я, Богдан : історичний роман. Кн. 1 :

Битви / П. Загребельний. – Київ : УЦДК, 1994. – 224 с.

23. 821.161.2

З 14 Загребельний П. Я, Богдан : історичний роман.

Кн. 2 : Нестями / П. Загребельний. – Київ : УЦДК, 1994. – 336 с.

У романі зображено драматичні події національно-визвольної війни українського народу проти польської шляхти (1648–1654 рр.). Епічна масштабність, виразно-полемічний стиль роздумів центральної постаті – гетьмана Богдана Хмельницького – роблять роман цікавим, динамічним, сповненим суперечностей. Твір написано від імені Б. Хмельницького, який оглядає свій життєвий шлях до і після смерті – «у славі».

24. 821.161.2

І 19 Іваничук Р. Вода з каменю : історичний роман / Р. Іваничук. – Харків : Фоліо, 2007. – 414 с.

Роман про духовний героїзм і одержимість. Присвячено Маркіяну Шашкевичу – українському поету й громадському діячу, засновнику нової української літератури у Західній Україні (30-ті роки ХІХ ст.).

25. 821.161.2

І 19 Іваничук Р. Мальви : історичний роман / Р. Іваничук // Твори : в 3 т. – Київ, 1988. – Т. 1. – С. 383–615.

У романі (перша назва «Яничари») висвітлено маловідомі події середини ХVІІ ст., напередодні національно-визвольної війни під проводом Богдана Хмельницького. Головними персонажами обрано звичайних молодих людей, що потрапили у турецьку неволю і піддалися духовному знищенню на чужині. Показані катастрофічні наслідки зречення свого народу і батьківщини як для окремої людини, так і для всієї нації.

26. 821.161.2

І 19 Іваничук Р. Орда : історичний роман / Р. Іваничук. – Київ : Укр. центр духов. культури, 1994. – 192 с.

Зображено перший в історії масовий геноцид українців після поразки визвольної акції Івана Мазепи. Розкрито причини занепаду національної самосвідомості українців.

27. 821.161.2

І 19 Іваничук Р. Рев оленів на розвідні : історичний роман–легенда / Р. Іваничук. – Львів : Каменяр, 1999. – 155 с.

З нетрів карпатських гір, у яких розгорілися запеклі бої між українськими повстанцями і окупантами, поранений олень втікає в сільську закутину, де його настигає куля. Перша пролита невинно кров кличе за собою ланцюг смертей... Так починається роман, присвячений боротьбі УПА із східним окупантом. Роман – спроба творчо-філософського осмислення драматичних подій, що відбувалися на Прикарпатті в 1944–1945 роках, та їх згубних наслідків.

28. 821.161.2

І 19 Іваничук Р. Черлене вино : історична повість.

Манускрипт з вулиці Руської : історичний роман / Р. Іваничук. – Львів : Каменяр, 1979. – 349 с.

У повісті «Черлене вино» відтворено події XV століття: героїчна оборона Олеського замку, маленького острівка народної волі, що кинув виклик можновладній шляхті. «Манускрипт з вулиці Руської» – життя Львова кінця XVI – початку XVII ст., період перших братських шкіл, у яких зароджувалися ідеї визвольної війни майбутньої Хмельниччини.

29. 821.161.2

І 23 Іванченко Р. Золоті стремена : історичний роман / Р. Іванченко. – Київ : Дніпро, 2009. – 840 с.

В основу сюжету роману покладено період боротьби наших предків з нашествиям завойовників із сходу та протистояння експансії із заходу. Головний герой роману – Данило Галицький - зберіг і передав наступним поколінням право і обов'язок захищати рідну землю.

30. 821.161.2

І 23 Іванченко Р. Зрада, або Як стати володарем : історичний роман / Р. Іванченко. – Київ : Рад. письменник, 1988. – 487 с.

У романі висвітлено період утворення давньоруської держави. Автор веде читача життєвими стежками видатних державних діячів – князів Олега, Ігоря та відомих мислителів Київської Русі IX–X ст.

31. 821.161.2

І 23 Іванченко Р. Отрута для княгині : історичний роман / Р. Іванченко. – Київ : Спалах, 1995. – С. 464 с.

Роман – своєрідне розмірковування й осмислення питань: хто вона, княгиня Ольга, ця мудра державна діячка, жінка, яка змогла потіснити владолюбних мужів, підступних варягів і посісти на київському престолі? Яким має бути керманіч держави, хто взагалі має право керувати долями народів і якою ж має бути жінка – володарка держави?

32. 821.161.2

І 23 Івасюк М. Балада про вершника на білому коні : історичний роман / М. Івасюк. – Київ : Дніпро, 1988. – 524 с.

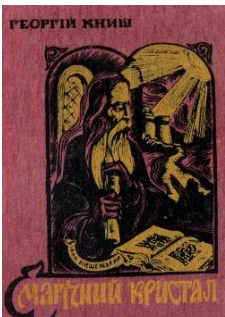
Автор розгорнув широку панораму боротьби буковинців з молдавськими боярами за кращу долю у другій половині XVII століття.

33. 821.161.2

І 48 Ільченко О. Козацькому роду нема переводу, або ж Мамай і чужа молодиця : історичний роман / О. Ільченко. – Київ : Дніпро, 1984. – 520 с.

Український химерний роман з народних вуст. Події в романі відбуваються після смерті Богдана Хмельницького. Висвітлено пригоди Козака Мамаю – мандрівного запорожця, вояки й гультя, жартуна і філософа і навіть... чаклуна, який може покликати на допомогу магічні сили, рятуючись від небезпеки.

34. 821.161.2

К 53 Книш Г. А. Магічний кристал : роман / Г. А. Книш. – Київ : Рад. письменник, 1989. – 366 с.

У центрі уваги роману – життя й творчість видатного українського письменника–полеміста й просвітителя XVI –XVII ст. Івана Вишенського.

35. 821.161.2

К 66 Корбач І. М. Сотники : історичний роман-хроніка / І. М. Корбач. – Київ : Укр. центр духов. літератури, 1995. – 299 с.

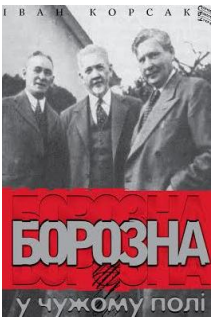
Історія Менщини (Чернігівська земля) часів Гетьманщини (середина XVIII ст.). У центрі уваги – козацький сотник, що виступив проти так званої мафії козацької старшини. У романі відчутний деякий перегук з сьогоденням.

36. 821.161.2

К 68 Королева Н. Легенди старокиївські / Н. Королева. – Київ : Дніпро, 1991. – 256 с.

Цикл «Легенда старокиївських» - блискуче написані 25 легенд-оповідань, кожне з яких містить цілий комплекс ідей, думок, фактів, спостережень, художніх перетвілень. Цикл легенд являє собою химерне, філігранно оброблене переплетіння слов'янських, скіфських, давньогрецьких, скандинавських міфів, пов'язаних з Києво-Печерським монастирем.

37. 821.161.2

К 69 Корсак І. Борозна у чужому полі : історичний роман / І. Корсак. – Київ : Ярославів вал, 2014. – 224 с.

Роман про легендарну українську родину братів Тимошенків, які вершили світову історію за межами своєї батьківщини. Старшого брата Степана вважають батьком американської прикладної механіки. Володимир був членом уряду Рузвельта. Сергій – міністром уряду УНР, в еміграції, мешкаючи в Луцьку, обирався послом і сенатором польського сейму, а ще започаткував модерний український стиль в архітектурі.

38. 821.161.2

К 69 Корсак І. Гетьманич Орлик : художньо-документальна повість / І. Корсак. – Луцьк : Твердиня, 2006. – 120 с.

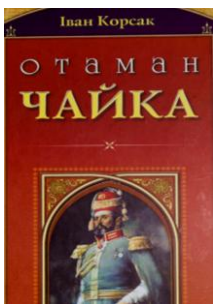
Книга про Григорія Орлика – дипломата, розвідника, маршала Франції, спадкоємця справи батька гетьмана Пилипа Орлика – справи незалежності України; найінтелектуальнішої людини Європи XVIII ст., з якою однаково цікаво було спілкуватися як Вольтеру, так і єрусалимському патріархові.

39. 821.161.2

К 69 Корсак І. Немиричів ключ : історичний роман / І. Корсак. – Київ : Ярославів вал, 2012. – 208 с.

У романі не просто описане рік за роком життя Юрія Немирича, автор вдало акцентує головні моменти діяльності майбутнього канцлера Великого князівства Руського: перехід від шведів на службу до Б. Хмельницького; службу у гетьмана І. Виговського, участь у громадянській війні разом з полковником М. Пушкарем; підготовку Гадяцької угоди й новий громадянський конфлікт через неї, що й призвів до смерті Ю. Немирича.

40. 821.161.2

К 69 Корсак І. Отаман Чайка : історичний роман / І. Корсак. – Київ : Ярослава вал, 2010. – 192 с.

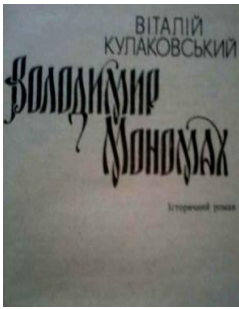
Автор, використовуючи архівні матеріали, реконструював і осмислив історію України ХІХ століття. Життя отамана Чайки (Чайковського) сповнено духом авантюризму й дивовижних, парадоксальних поворотів долі. Отаман, що завжди вважав себе поляком, піклувався про долю України – вільної країни.

41. 821.161.2

К 72 Костомаров М. І. Чернігівка. Бувальщина другої половини ХVІІ ст. : історична повість / М. І. Костомаров // Твори : в 2 т. – Київ, 1990. – Т. 2. – С. 582–739.

У повісті зображено побут і звичаї різних соціальних верств народу на фоні трагічних подій другої половини ХVІІ ст. На тлі епохи постають образи Володимира Мономаха, митрополита Петра Могили, центральною постаттю є гетьман Петро Дорошенко.

42. 821.161.2

К 90 Кулаковський В. М. Володимир Мономах : історичний роман / В. М. Кулаковський. – Київ : Укр. письменник, 1992. – 315 с.

Роман присвячено легендарному державному й культурному діячеві Київської Русі Володимирі Мономаху. У яскравих, колоритних персонажах, непересічних подіях відтворено суспільно-політичне життя давніх русичів та половців у XI–XII століттях. Представлено ідейно-художню інтерпретацію відомої легенди про половецьких ханів Атрака й Сирчана.

43. 821.161.2

К 90 Кулаковський В. М. Максим Кривоніс : історичний роман / В. М. Кулаковський. – Київ : Молодь, 1983. – 240 с.

В основі сюжету роману – життя і діяльність улюбленого народного героя, найближчого з сподвижників Богдана Хмельницького, одного з ватажків національно-визвольної війни 1648-1656 рр., черкаського полковника – Максима Кривоноса.

44. 821.161.2

К 90 Кулаковський В. М. Северин Наливайко : історичний роман / В. М. Кулаковський. – Київ : Молодь, 1978. – 286 с.

Історичний роман про військового діяча, козацького отамана і народного героя часів Запорозької Січі (90-ті рр. XVI ст.) Северина Наливайка.

45. 821.161.2

К 90 Куліш П. О. Чорна рада : хроніка 1663 р. / П. О. Куліш. – Київ : Веселка, 1990. – 256 с.

Перший україномовний історичний роман. У художній формі відтворено відому історичну подію – Чорну раду у Ніжині 1663 р., коли після смерті Б. Хмельницького, за гетьманську булаву боролися декілька висуванців від козацтва. Головні персонажі роману: Павло Тетеря, Яким Сомко, Іван Брюховецький.

46. 821.161.2

К 95 Кучер В. Устим Кармалюк : історичний роман / В. Кучер. – Київ : Веселка, 1979. – 406 с.

У романі відображено антикріпосницький селянський рух на Правобережній Україні 1813–1835 рр. та життєвий шлях і діяльність легендарного ватажка селян – Устима Кармалюка.

47. 821.161.2

Л 33 Ле І. Хмельницький : історичний роман : у 3 кн. / І. Ле. – Київ : Дніпро, 1965. – Кн. 1–3.

У трилогії зображено велику історичну епоху боротьби українського народу за свободу і незалежність на чолі з ушавленим полководцем і державним діячем Богданом Хмельницьким.

48. 821.161.2

Л 48 Лепкий Б. З-під Полтави до Бендер : історична повість / Б. Лепкий. – Київ : Дніпро, 1992. – 266 с.

Книга завершує цикл повістей про Івана Мазепу, кінцевою метою політики якого було утвердження державності України.

49. 821.161.2

Л 48 Лепкий Б. Не вбивай. Батурин : історичні повісті / Б. Лепкий. – Київ : Дніпро, 1992. – 533 с.

Повість «Не вбивай» і «Батурин» з історичної епопеї «Мазепа». У творах відбито складність, героїку і трагізм мазепинської доби напередодні фатальної для України Полтавської битви. Високий патріотизм і зрадицтво, героїзм і нікчемність, шляхетність і ницість, людинолюбство і людиноненависництво – все це в органічному поєднанні з майже документальним описом конкретних історичних осіб і подій викликає асоціації з нинішнім буттям України й українців.

50. 821.161.2

Л 48 Лепкий Б. Полтава : історична повість / Б. Лепкий. – Київ : Дніпро, 1992. – 486 с.

У повісті хронологічно продовжено оповідь про життя і діяння славетного гетьмана Івана Мазепи часів Полтавської битви – до і після її завершення.

51. 821.161.2

Л 85 Лупій О. Падіння давньої столиці : історичний роман / О. Лупій. – Київ : Рад. письменник, 1991. – 399 с.

У романі описано трагічні події 1239 року у Київському, Чернігівському і Галицько-Волинському князівствах. Серед головних героїв твору - князі Данило Галицький, Василько Волинський, Михайло Чернігівський.

52. 821.161.2

М 16 Маковей О. Ярошенко : історична повість / О. Маковей. – Київ : Дніпро, 1985. – 270 с.

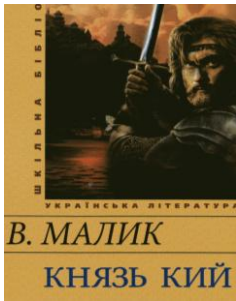
Відтворено найяскравіші епізоди польсько-козацько-турецької Хотинської війни 1620–1621 рр. під проводом Петра Сагайдачного. Головним героєм твору є простолюдин Микула Ярошенко, який, завдячуючи обставинам, став мимовільним учасником Хотинської битви. Через твір проходить думка, що народ часто стає заручником гри можновладців із різних ворожих таборів.

53. 821.161.2

М 19 Малик В. К. Горить свіча : історичний роман / В. К. Малик. – Київ : Укр. письменник, 1992. – 430 с.

Історичні події 1240–1242 рр.: взяття ханом Батием Поросся, дев'яностоденна облога Києва та його падіння, кривавий шлях до «останнього моря» через галицько-волинські землі.

54. 821.161.2

М 19 Малик В. К. Князь Кий : історичний роман / В. К. Малик. – Київ : Дніпро, 1989. – 575 с.

Зображено ту прадавню добу, коли легендарний князь Кий об'єднав споріднені слов'янські племена, заклав основи могутньої держави. Зображуючи атмосферу, побут, звичаї того часу, автор переконує в тому, що українське коріння глибоке й могутнє: «Русь – це ми. Це – Київська земля, це – підмурівок України».

55. 821.161.2

М 19 Малик В. К. Таємний посол : історичний роман. Т. 1 : Посол Урус-Шайтана. Т. 2 : Фірман Султана / В. К. Малик. – Київ, 2000. – 464 с.

56. 821.161.2

М 19 Малик В. К. Таємний посол : історичний роман. Т. 3 : Чорний вершник. Т. 4 : Шовковий шнурок / В. К. Малик. – Київ, 2000. – 464 с.

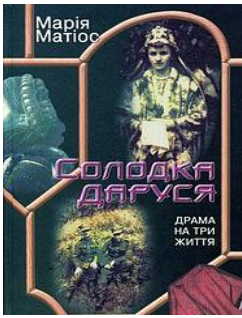
Усі чотири романи розповідають про долю українського козака Арсена Звенигори, котрий подорожує по Україні й Туреччині, виконуючи секретне доручення кошового отамана Івана Сірка.

57. 821.161.2

М 19 Малик В. К. Чумацький шлях : історичний роман / В. К. Малик. – Київ : Укр. письменник, 1993. – 285 с.

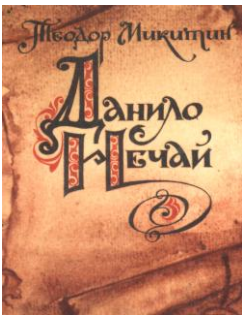
Відображено цікаве й своєрідне явище в історії України – чумацтво. Яскраво змальовано небезпечні пригоди головного героя Івася Бондара – татарський полон, втеча з нього, участь у війні проти Туреччини 1786–1791 рр.

58. 821.161.2

М 34 Матіос М. Солодка Даруся. Драма на три життя / М. Матіос. – Львів : Піраміда, 2007. – 188 с.

Найвідоміша і найпопулярніша повість, яку назвали «трагедією, адекватною історії ХХ століття». «Драма на три життя», як визначила жанр сама письменниця. Це – українська історія 30-х – 70-х рр. ХХ століття в її буковинському і галицькому ареалах. Повість розповідає про гірку долю Дарусі та її батьків, понівечених радянськими НКВДистами в довоєнний та післявоєнний період окупації радянськими військами Західної України.

59. 821.161.2

М 59 Микитин Т. Д. Данило Нечай : історична повість / Т. Д. Микитин. – Львів : Каменяр, 1993. – 199 с.

Повість присвячено Визвольній війні українського народу 1648–1654 рр. У центрі твору – постать Данила Нечая – полковника брацлавського, одного з найближчих сподвижників Богдана Хмельницького.

60. 821.161.2

М 71 Міщенко Д. Бунтівний князь : історичний роман / Д. Міщенко. – Київ : Укр. письменник, 1993. – 303 с.

Висвітлено маловідомі сторінки так званого литовського періоду в історії України (XV ст.). Із надзвичайною увагою до деталей, зафіксованих історичними джерелами, автор відтворив складні державні взаємини між Московським князівством та Литвою, з одного боку, і між Кримським ханством, Україною та Литвою, з іншого. У центрі роману постать великого князя Михайла Глинського.

61. 821.161.2

М 79 Мордовець Д. Л. Кримська неволя. Сагайдачний : історичні романи / Д. Л. Мордовець. – Київ : Укр. центр духов. культури, 1994. – 246 с.

У романі «Кримська неволя» розповідається про долю запорозького козака Пилипа та подоляночки Катрі, які потрапили в татарську неволю, про їхнє щасливе повернення до рідного краю.

У центрі другого роману – постать видатного державного і політичного діяча XVII ст. гетьмана Петра Сагайдачного.

62. 821.161.2

М 93 Мушкетик Ю. Гайдамаки : історичний роман / Ю. Мушкетик // Твори : в 5 т. – Київ, 1987. – Т. 1. – С. 61–486.

Роман-панорама про велике народне повстання 1768 р. – Коліївщину, що охопило всю Правобережну Україну. Головні герої роману відомі безстрашні ватажки-гайдамаки – Максим Залізняк та Іван Гонга.

63. 821.161.2

М 93 Мушкетик Ю. Семен Палій : історичний роман // Твори : в 2 т. – Київ, 1978. – Т. 2. – С. 222–518.

Висвітлено національно-визвольне повстання українського народу проти польської влади у Правобережній Україні XVII—XVIII століть. Головні герої роману – козацький полковник, керівник козацько-повстанського руху Семен Палій і гетьман Іван Мазепа.

64. 821.161.2

М 93 Мушкетик Ю. Яса : історичний роман / Ю. Мушкетик. – Київ : Дніпро, 1990. – 831 с.

Автор створив цільне художнє полотно історії України в межах всієї другої половини XVII ст. У центрі уваги автора – життя Запорозької Січі, суспільно-політичний устрій, побут і звичаї козаків. Одним з головних героїв роману є історична постать, славетний кошовий отаман Запорозької Січі Іван Сірко, який ще за життя став легендою. Чільне місце в романі займає образ гетьмана Петра Дорошенка.

65. 821.161.2

Н 19 Назарук О. Роксоляна : історична повість / О. Назарук. – Київ : Знання, 2014. – 277 с.

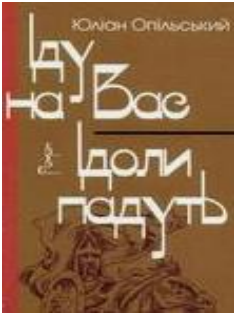
Роксолана в трактуванні письменника – «український Одисей у жіночій сукні», жінка, яка радикально змінила життя великої держави. Життя Роксолани до сьогодні велика таємниця боротьби і кохання.

66. 821.161.2

О 61 Опільський Ю. Золотий лев : історична повість / Ю. Опільський. – Київ : Дніпро, 1989. – 414 с.

Твір про княжіння Данила Галицького – його життєвий шлях і державно-політичну діяльність.

67. 821.161.2

О 61 Опільський Ю. Іду на вас; Ідоли падуть : історичні романи / Ю. Опільський. – Київ : Укр. центр духов. культури, 1993. – 352 с.

«Іду на вас» – роман про епоху Київської Русі до часів держави. Головною сюжетною лінією є останній похід Святослава та його загибель.

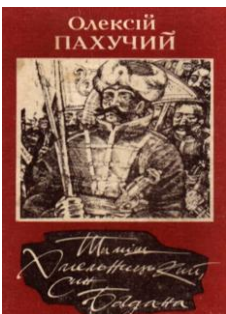
«Ідоли падуть» – книга про часи князя Володимира й запровадження християнства на Русі.

68. 821.161.2

П 16 Панч П. Гомоніла Україна : історичний роман / П. Панч. – Київ : Дніпро, 1991. – 523 с.

У романі зображено події першої половини XVII ст. – з 1638 по 1649 рік. Правдиво показано становище українського народу напередодні Визвольної війни 1648-1654 рр., назрівання і початок повстання проти шляхетського гноблення. Глибоко й переконливо змальовано образи Богдана Хмельницького і Максима Кривоноса.

69. 821.161.2

П 21 Пахучий О. Тиміш Хмельницький, син Богдана : історичний роман / О. Пахучий. – Київ : Укр. письменник, 1992. – 431 с.

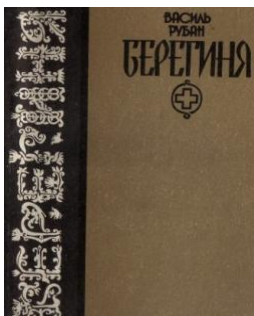
Роман на сьогодні – єдиний серйозний історико-художній твір про старшого сина Б. Хмельницького – козацького отамана, військового й політичного діяча, одного з учасників і керівників Хмельниччини.

70. 821.161.2

Р 93 Рибак Н. Переяславська рада : історичний роман : у 2 т. / Н. Рибак. – Київ : Рад. школа, 1989. – 479 с.

Висвітлено історичні події Визвольної війни українського народу проти польської шляхти 1648–1654 рр. на чолі з гетьманом Богданом Хмельницьким і приєднання України до Російської імперії.

71. 821.161.2

Р 82 Рубан В. Г. Берегиня : історичний роман / В. Г. Рубан. – Київ : Укр. письменник, 1992. – 191 с.

Відтворення універсальної легенди про походження українців. За основу взято хронологічну послідовність подій в Україні від найдавніших часів до 988 року.

72. 821.161.2

С 13 Савченко В. В. Золото і кров Сінопа : історичний роман-трилер / В. В. Савченко. – Дніпропетровськ : Зоря, 2007. – 448 с.

Запорізька Січ наприкінці XVI ст. Взяття козаками турецької фортеці Сіноп у 1595 році.

73. 821.161.2

С 17 Самчук У. Марія : повість / У. Самчук. – Київ : Знання, 2013. – 176 с.

Повість про страшні метаморфози людського буття в умовах більшовицького геноциду. Під мертвотний прес голодомору підпадає на сімдесятому році життя й Марія, що, зрештою, з огляду на її вік, не виглядало б трагедією такого великого масштабу, якби ми з кожною сторінкою твору не усвідомлювали все чіткіше, що в цій старій жінці уособлена сама Україна, несхитна в моральних своїх переконаннях, але беззахисна перед злом. І сама Марія, і її сім'я як і багато їхніх сучасників, у лиховісний 1933 р. вмирають з голоду.

74. 821.161.2

С 40 Сиротюк М. Великий Благівіст : історичний роман / М. Сиротюк. – Київ : Рад. письменник, 1983. – 509 с.

Роман про Коліївщину - народне повстання в Україні проти кріпосництва і національного гноблення. Серед персонажів роману такі історичні особи, як Максим Залізняк, Іван Гонга, Семен Гаркуша.

75. 821.161.2

С 40 Сиротюк М. На крутозламі : історичний роман / М. Сиротюк // Твори : в 2 т. – Київ, 1984. – Т. 2. – 525 с.

Перші гайдамацькі заворушення у XVIII ст., російсько-турецька війна 1735–1739 рр. – початок епічного циклу письменника про гайдамацькі рухи.

76. 821.161.2

С 43 Скляренко С. Володимир : історичний роман / С. Скляренко. – Донецьк : Сталкер, 2004. – 528 с.

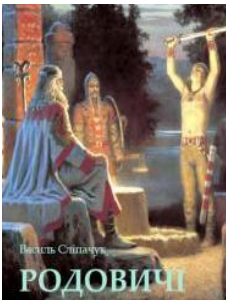
Роман про життя і діяльність святого Володимира Святославовича – хрестителя Русі та зображення життя Києва Х–ХІ ст.

77. 821.161.2

С 43 Скляренко С. Святослав : історичний роман / С. Скляренко. – Донецьк : Сталкер, 2004. – 640 с.

Відображення життя й державницької діяльності великого князя Київського Святослава Ігоровича та зображення життя Києва Х століття.

78. 821.161.2

С 47 Сліпачук В. Родовичі : історична повість / В. Сліпачук. – Київ : Веселка, 1983. – 217 с.

Повість про далекі часи княжіння Ольги та Святослава у Києві, про розбійницький напад на Київ печенігів, про стремління слов'янських племен до об'єднання у єдину централізовану державу.

79. 821.161.2

С 59 Соколовський О. О. Богун : історичний роман з часів Хмельниччини / О. О. Соколовський. – Київ : УЦДК, 1996. – 368 с.

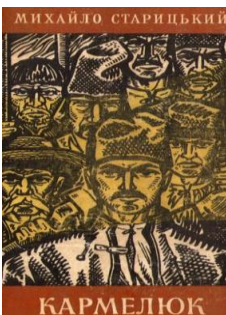
Розкрито національно-визвольні змагання українського народу в XVII ст. Іван Богун – відомий козацький полковник – центральний образ роману, наділений справді лицарськими рисами. «Богун» - зразок класичного роману, заґрунтованого на перетині нерівнозначних за масштабом сюжетних ліній – від вузько-особистісних до історичних.

80. 821.161.2

С 77 Старицький М. Богдан Хмельницький : историческая трилогия : в 3 т. / М. Старицький. – Київ : Молодь, 1964. – Кн. 1–3.

Відтворено події з 1638 по 1654 рік. У романі зображено Б. Хмельницького в його органічних зв'язках із середовищем, оточенням. Письменник тяжів до відтворення внутрішнього стану гетьмана на тлі суспільно значущих подій. У романі порушено питання суверенітету України, її взаємин із Туреччиною, Польщею, Росією, осмислено подальші шляхи розвитку української нації.

81. 821.161.2

С 77 Старицький М. Кармелюк : історичний роман / М. Старицький. – Київ : Дніпро, 1971. – 708 с.

Відтворено широку картину визвольної боротьби українського народу в першій половині XIX ст. на Поділлі й з використанням історичних та фольклорних джерел змальовано образ мужнього й талановитого організатора селянських мас – Устима Кармелюка.

82. 821.161.2

С 77 Старицький М. Останні орли : історична повість із часів гайдамаччини / М. Старицький. – Львів : Каменяр, 1990. – 440 с.

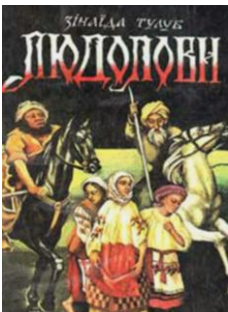
Зображено повстання українського народу під проводом М. Залізняка і І. Гонти проти польського панства й католицького духовенства, яке відбулося на Правобережній Україні 1768 року.

83. 821.161.2

С 79 Стельмах М. Чотири броди : роман / М. Стельмах. – Київ : Дніпро, 1995. – 591 с.

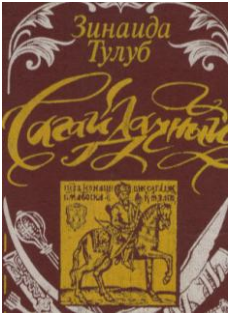
У романі порушено тему Голодомору 1933 року і репресій 1937-го. Роман – своєрідний гімн красі і мудрості народу, його відданості рідній землі. Річка Дунай у творі є символом людського життя, в якому автор виділяє «чотири броди»; образ з народної пісні, яку співає мати героя роману Данила Бондаренка. Перший брід – голубий, як небо, він символізує дитинство; другий – хмільний, неначе сон, брід кохання; третій – нескінченної роботи, а четвертий – онуків і прощання.

84. 821.161.2

Т 82 Тулуб З. Людолови : історичний роман : в 2 т. / З. Тулуб. – Київ : Худож. літ., 1957. – Т. 1–2.

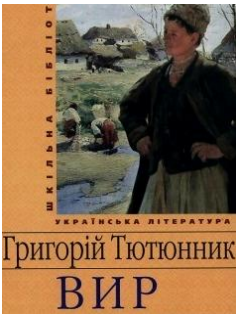
Зображено епоху гетьмана Сагайдачного (XVII ст.), походи запорожців у Крим і бої з московітами та турками. У романі виведені історично ймовірні персонажі, відтворено правдивий перебіг подій під час наступу козаків на Крим, показано й аналогічний набіг ногайців на Україну.

85. 821.161.2

Т 82 Тулуб З. Сагайдачний : исторический роман / З. Тулуб. – Днепропетровск : Промінь, 1990. – 752 с.

Письменниця написала високохудожній твір, продовживши кращі традиції європейської історичної белетристики кінця ХІХ – початку ХХ ст. Їй вдалося створити переконливий образ Сагайдачного – своєрідний символ блискучих перемог українського народу.

86. 821.161.2

Т 98 Тютюнник Г. М. Вир : роман / Г. М. Тютюнник. – Київ : Укр. центр духов. літератури, 1998. – 592 с.

«Вир» - це бурхливе життя українського народу в мирний передвоєнний час і звитяжна боротьба з ворогом. Час у романі досить обмежений – весна 1941 року й перші місяці Другої світової війни. Письменник звеличує головних героїв роману, які свідомо йдуть на смерть заради перемоги.

87. 821.161.2

У 25 Углярєнко П. В. Довгий шлях до озер : історичний роман / П. В. Углярєнко. – Ужгород : Карпати, 1979. – 378 с.

Роман присвячений подіям Київській Русі другої половини ХІ ст. Автор одним з перших серед українських письменників художньо відтворив життєвий, інтелектуальний і духовний шлях Нестора від юності до «довгого шляху до озер», тобто до вершин інтелектуального і духовного прозріння, розкрив творчу лабораторію літописця, висвітлив мотиви і структурні особливості Початкового літопису через еволюцію непересічної особистості.

88. 821.161.2

У 25 Угляренко П. В. І був ранок, і була ніч... (Гальшка) : історичний роман / П. В. Угляренко. – Київ : Рад. письменник, 1990. – 319 с.

Ідеться про художню інтерпретацію образу дочки українського діяча Іллі Острозького, – Гальшку, яка зважилася протистояти стереотипам патріархального суспільства, боротися за свої жіночі права, діяти всупереч наказам короля Сигізмунда-Августа. Окремі сюжетні лінії, фрагментарно, відведені Дмитру Вишневецькому та Івану Підкові.

89. 821.161.2

У 25 Угляренко П. В. Плач біля чужої стіни : історичний роман / П. В. Угляренко. – Київ : Рад. письменник, 1984. – 277 с.

Хронологічні параметри твору вимірюються другою половиною XIV – початком XV ст., коли склалися драматичні суспільно-політичні умови як внутрішнього (обвальна руїна колись могутньої Київської Русі), так і зовнішнього характеру (напади кримських татар, загарбання значної частини киеворуських земель Литвою, Польщею, Волощиною, Угорщиною). У центрі роману – образ князя Федора Корятовича.

90. 821.161.2

Ф 33 Федорів Р. Жбан вина : повість у легендах / Р. Федорів. – Львів: Каменяр, 1988. – 551 с.

Зображено рух опришків у Галичині та Закарпатті у XVII ст. У центрі роману – образ Олекси Довбуша – найвідомішого ватажка опришків.

91. 821.161.2

Ф 33 Федорів Р. Отчий світильник : історичний роман / Р. Федорів. – Київ : Дніпро, 1985. – 517 с.

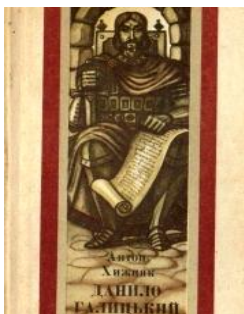
Роман про князівські міжусобиці XII століття, боротьбу за відновлення державної єдності давньоруських земель. Центральним об'єктом зображення є Галицьке князівство у XII столітті. Роман присвячений подіям минувшини, але при цьому є ще спробою проаналізувати події часів князювання Ярослава Осмомисла, дати оцінку тогочасним подіям і фактам із позиції сьогодення.

92. 821.161.2

Ф 83 Франко І. Захар Беркут : історична повість / І. Франко. – Київ : Укр. центр духов. культури, 1994. – 312 с.

Образ громадського життя Карпатської України в XIII ст. Повість про героїчну боротьбу Карпатської Русі-України проти татаро-монголів у 1241 р. і соціального гноблення. В образах головних героїв автор втілює свій ідеал справді вільної людини.

93. 821.161.2

Х 43 Хижняк А. Ф. Данило Галицький : історичний роман / А. Ф. Хижняк. – Київ : Дніпро, 1991. – 571 с.

Патріотичний твір про героїчні справи наших предків у XIII столітті. Правдиво розкриваючи характер класових конфліктів у феодальному суспільстві, автор стверджує пафос переможної сили народу. Роман пройнятий високою патріотичною ідеєю – ідеєю споконвічної, всім ходом розвитку ствердженої єдності давньоруських земель, до якої закликає князь Данило Галицький.

94. 821.161.2

Х 46 Химко А. Засвіти : історичний роман / А. Химко. – Київ : Рад. письменник, 1990. – 447 с.

Висвітлено події чорної пагуби XVII ст. – татаро-турецькі набіги на Запорозьку Січ та героїчну боротьбу запорозьких козаків з ними. У центрі роману – кошовий Запорозької Січі Іван Сірко.

95. 821.161.2

Х 46 Химко А. Між орлами і півмісяцем : історичний роман / А. Химко. – Київ : Укр. письменник, 1992. – 398 с.

Роман про боротьбу козацтва проти Польщі, боярської Росії, Туреччини та Криму в часи Руїни.

96. 821.161.2

Х 46 Химко А. Під Савур-могилою : історичний роман / А. Химко. – Київ : Укр. письменник, 1993. – 446 с.

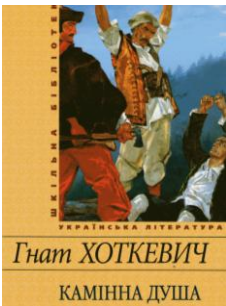
Роман, у якому автор розкрив коріння української національної трагедії у період Руїни.

97. 821.161.2

Х 85 Хоткевич Г. Довбуш : історична повість / Г. Хоткевич. – Київ : Дніпро, 1985. – 467 с.

Повість відзначається широким охопленням явищ громадсько-культурного минулого. Письменник робить екскурси в історію України і Польщі, торкається взаємин між ними в XVII–XVIII ст., релігійної боротьби між православ'ям і католицизмом, показує сваволю польської шляхти на українських землях, посилення кріпосницького гніту, національних утисків.

98. 821.161.2

Х 85 Хоткевич Г. Камінна душа : повість / Г. Хоткевич. – Київ : Дніпро. 1981. – 294 с.

Життя гуцулів XIX ст., їх побут і звичаї, особливості ментальності. Легенда про опришківських ватажків, які боролися з австрійськими жандармами, польськими магнатами. А ще це романтична історія про всепоглинаюче фатальне кохання.

99. 821.161.2

Ч 15 Чайковський А. За сестрою : історична повість / А. Чайковський // Повісті. – Київ, 1989. – С. 284–335.

Йдеться про часи боротьби козаків із татарськими нападами у XVII ст. В центрі уваги письменника героїчний подвиг маленького хлопчика, який вирушає на пошуки рідної сестри у ворожий татарський табір. Зображено правдиву картину життя народу в тяжких умовах пригноблення, постійного страху та запеклої боротьби за свою волю.

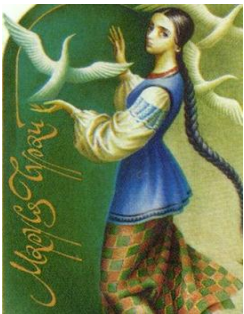

100. 821.161.2

Ч 15 Чайковський А. Сагайдачний : історичний роман /

А. Чайковський. – Київ : Варта, 1993. – 585 с.

А. Чайковського можна вважати активним пропагандистом козацького міфу. Цей міф відіграв позитивну роль у націєтворчих процесах українців протягом XVIII-XX ст. Козацький міф у «Сагайдачному» представлений на повну силу. Автор прагнув створити велике епічне полотно, де би не просто викладалася біографія видатного козацького полководця, а й розповідалося про Запорізьку Січ.

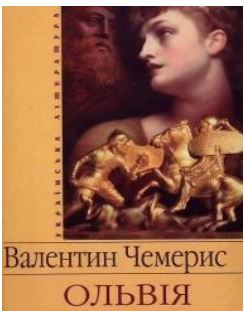

101. 821.161.2

Ч 42 Чемерис В. Маруся Чурай : повість / В. Чемерис. –

Київ : Бібліотека українця, 2000. – 86 с.

Повість про легендарну українську народну співачку, поетесу часів Хмельниччини (XVII ст.).

102. 821.161.2

Ч 42 Чемерис В. Ольвія : історичний роман /

В. Чемерис. – Київ : Укр. центр духов. культури, 1993. – 384 с.

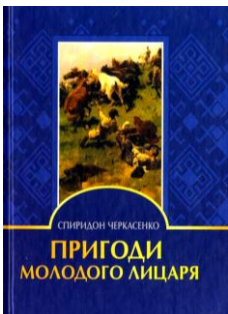
Роман про скіфську добу. У романі відтворено драматичні сторінки прадавньої історії – війна між скіфами та могутнім військом перського царя Дарія, що відбувалася наприкінці VI століття до н.е.

103. 821.161.2

Ч 42 Чемерис В. Фортеця на Борисфені : історичний роман / В. Чемерис. – Київ : Укр. письменник, 1993. – 463 с.

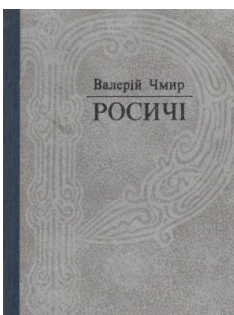
Роман присвячено досить невеликому проміжку часу в українській історії, але дуже важливого, який став предтечею Великої Визвольної війни під проводом Богдана Хмельницького. Події починаються з літа 1635 року, коли запорожці на чолі з гетьманом Іваном Сулимою зруйнували Кодацьку фортецю на Дніпрі, і закінчуються Кумейківською битвою, під час якої українці гідно боронили свою честь та землю від польської шляхти, і тільки зрада не дала їм можливості перемоги...

104. 821.161.2

Ч 48 Черкасенко С. Пригоди молодого лицаря : роман з козацьких часів / С. Черкасенко. – Київ : Дніпро, 1993. – 303 с.

Події, відтворені у романі, змальовують життя й побут запорозького козацтва XVII ст. Книга написана як роман з козацьких часів для молоді і стала тогочасним бестселером, здобувши широку популярність на Західній Україні.

105. 821.161.

Ч 14 Чмир В. Росичі : історичний роман / В. Чмир. – Київ : Дніпро, 1986. – 379 с.

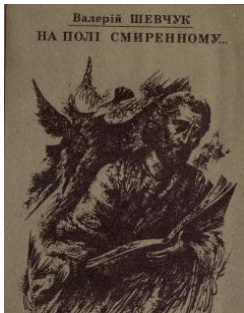
У романі йдеться про бурхливі події надзвичайно складного етапу в історії України: на руїнах родового устрою починають зароджуватися перші слов'янські князівства, які незабаром утворять Київську Русь. Широкою є географія роману: Наддніпрянщина і Хазарія, Візантія й Великий Степ.

106. 821.161.2

Ш 37 Шевчук Валерій. Мисленне дерево : роман-есе про давній Київ / Валерій Шевчук. – Київ : Молодь, 1989. – 360 с.

Роман про перших київських князів: Кия, його походження, діяння, участь у Троянській війні; Святослава, його життя, державницьку політику.

107. 821.161.2

Ш 37 Шевчук Валерій. На полі смиренному, або ж Новий синаксар Київський, писаний грішним Семеном-затворником святого Печерського монастиря : роман / Валерій Шевчук. – Київ : Дніпро, 1983. – 191 с.

Роман – своєрідна психологічна переробка відомої літературної пам'ятки Київської Русі – «Киево-Печерського патерика». Життя ченців Киево-Печерської лаври автор подає як модель тоталітарного суспільства.

108. 821.161.2

Ш 37 Шевчук Валерій. Три листки за вікном : роман-триптих / Валерій Шевчук. – Київ : Рад. письменник, 1986. – 587 с.

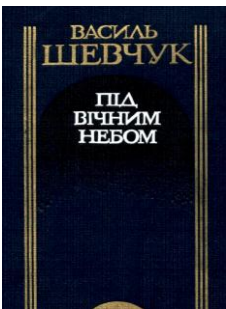
Роман, написаний у жанрі історичної белетристики, представляє таємничо-детективну історію, починаючи з XVII ст., мандрівного дяка Іллі Турчиновського та трьох поколінь його нащадків.

109. 821.161.2

Ш 37 Шевчук Василь. Велесич : історичний роман / Василь Шевчук. – Київ : Дніпро, 1985. – 251 с.

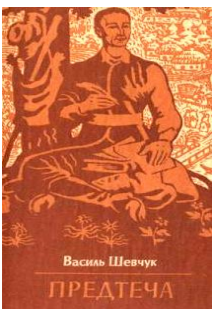
Представлена авторська концепція прочитання перлини давньоруської літератури «Слово о полку Ігоревім». Досліджено образ таємничого автора твору.

110. 821.161.2

Ш 37 Шевчук Василь. Під вічним небом : повісті / Василь Шевчук. – Київ : Молодь, 1985. – 200 с.

Трилогія, до якої входять психологічні та водночас історико-біографічні документально вивірені твори про Сократа, Григорія Сковороду та Ганді. Життя Сократа, Сковороди і Ганді злилися у книзі в одну безсмертну долю, що пододала і чар і простір.

111. 821.161.2

Ш 37 Шевчук Василь. Предтеча : роман / Василь Шевчук. – Київ : Дніпро, 1982. – 471 с.

Історико-біографічний твір про Григорія Сковороду – відомого українського філософа, полум'яного борця за просвітництво й свободу.

112. 821.161.2

Ш 37 Шевчук Василь. Син волі : роман / Василь Шевчук. – Київ : Дніпро, 1989. – 715 с.

Художня діалогія про Т. Г. Шевченка. Створено цілісний образ головного героя твору. Розкрито авторське ставлення до зображуваного в романі.

113. 821.161.2

Ш 66 Шкляр В. Залишенець. Чорний ворон : історичний роман / В. Шкляр. – Київ : Ярославів Вал, 2009. – 356 с.

У 1921 р. війна, яку Росія розв'язала проти Української Народної Республіки, закінчилася. Проте збройна боротьба ще роками тривала майже на всіх теренах України. Відчайдушно чинили опір російським окупантам повстанці Холодного Яру. На їхньому чорному бойовому прапорі був напис: «Воля України або смерть». Їх називали бандитами, розбійниками, головорізами і навіть заборонили згадувати їхні імена, щоб стерти з пам'яті ту ідею, за яку повстанці жертвували своїми життями. Вони не вийшли з лісу навіть тоді, коли навколо запанувала чужа влада і вже не було надії на визволення. Вони – *залишенці* – обрали собі смерть.

114. 821.161.2

Я 64 Яновський Ю. Вершники : роман / Ю. Яновський. – Київ : Рад. письменник, 1976. – 285 с.

Роман про героїку Громадянської війни. Кривавою хвилею прокотилася вона по Україні. Заради примарних ідеалів брат убивав брата, батько вбивав сина, а син підіймав руку на батька: смерть чатувала на кожному кроці. Мабуть, тим, хто жив у цей страшний час, здавалось, що прийшли останні дні світу... Але між тим «Вершники» — це справжня поема про боротьбу добра і зла на землі, про красу українського неба і степу, про людську витривалість і жадання свободи.

115. 821.161.2

Я 64 Яновський Ю. Чотири шаблі : роман /

Ю. Яновський. – Київ : Дніпро, 1990. – 364 с.

Роман був заборонений в СРСР. Роман розповідає про післяреволюційні події в Україні, коли країна перетворилася на один із найзапекліших плацдармів Громадянської війни. Повсюди формувались бойові загони, щоб захистити революцію. Такі ж загони чи навіть цілу армію взялися створити й четверо друзів – герої роману «Чотири шаблі» абсолютно різні, але об'єднані спільною метою в своєму бажанні врятувати країну.

Іменний покажчик

У іменному покажчику наведено прізвища авторів творів та історичних осіб, згаданих у бібліографічному покажчику. Історичні особи позначені у круглих дужках як персоналія (перс.).

Атрак, половецький хан 42(перс.)

Багрянний І. П. 1-3

Барка В. 4

Батий, хан 53(перс.)

Білик І. 5, 6

Богун, Іван, козацький полковник 79(перс.)

Босович В. 7

Брюховецький, Іван 45(перс.)

Будзиновський В. 8

Василько Волинський, князь 51(перс.)

Велесич 109(перс.)

Виговський, Іван, гетьман 39(перс.)

Вишенський, Іван 34(перс.)

Вишневецький, Дмитро, гетьман 88

Володимир, князь 7(перс.), 67(перс.), 76(перс.)

Володимир Мономах, князь 18-19(перс.), 41-42(перс.), 67(перс.)

Врублевська В. 9

Гальшка Острозька 88(перс.)

Ганді, Магатма 110(перс.)

Гаркуша, Семен, запорозький козак 74(перс.)

Гжицький В. 10

Глинський Михайло, князь 60 (перс.)

Глушко О. 11

Гонта, Іван, козацький ватажок. 62(перс.), 74(перс.), 82(перс.)

Гончар О. 12

Гриневичева К. 13

Данило Галицький, князь 29(перс.), 51(перс.), 66(перс.), 93(перс.)

Добровольський С. 14

Довбуш, Олекса 10(перс.), 90(перс.), 97(перс.)

Довженко О. 15

Дорошенко, Петро, гетьман 41(перс.), 64(перс.)

Євпраксія Всеволодівна, київська княжна 18(перс.)
Єшкілев В. Л. 16
Загребельний П. 17-23
Залізник, Максим, козацький ватажок 62(перс.), 74(перс.), 82(перс.)

Іванченко Р. 29-31
Іваничук Р. 24-28
Івасюк М. 32
Ігор, князь Київський 30(перс.)
Ізяслав, князь Київський 21(перс.)
Ільченко О. 33

Кармалюк (Кармелюк), Устим 10(перс.), 46(перс.), 81(перс.)
Кий, князь 54(перс.), 106(перс.)
Книш Г. А. 34
Корбач І. М. 35
Королева Н. 36
Корсак І. 37-40
Корятович, Федір 89(перс.)
Костомаров М. І. 41
Кривоніс, Максим 43(перс.), 68(перс.)
Крушельницька С. 9(перс.)
Кулаковський В. М. 42-44
Куліш П. 45
Кучер В. 46

Ле І. 47
Лепкий Б. 48-50
Лупій О. 51

Мазепа, Іван, гетьман 26(перс.), 48-50(перс.), 63(перс.)
Маковей О. 52
Малик В. К. 53-57
Мамай, козак 33(перс.)
Матіос М. 58
Микитин Т. Д. 59
Михайло Чернігівський, князь 51(перс.)
Міщенко Д. 60
Могила, Петро, митрополит 41(перс.)
Мордовець Д. Л. 61
Мушкетик Ю. 62-64

Назарук О. 65
Наливайко, Северин, козацький отаман 44(перс.)
Немирич, Юрій 39(перс.)
Нечай, Данило, козацький полковник 59(перс.)

Олег, князь Київський 30(перс.)
Ольга, княгиня 31(перс.), 78(перс.)
Опільський Ю. 66, 67
Орлик, Григорій 38(перс.)
Орлик, Пилип 38(перс.)

Палій, Семен, козацький полковник 63(перс.)
Панч П. 68
Пахучий О. 69
Підкова, Іван 88 (перс.)
Пушкар, Максим, козацький полковник 39(перс.)

Рибак Н. 70
Роксолана (Роксоляна) (Анастасія Лісовська) 20(перс.), 65(перс.)
Роман Мстиславич, князь 13(перс.)
Рубан В. Г. 71

Савченко В. В. 72
Сагайдачний, Петро 52(перс.), 61(перс.), 84-85(перс.), 100(перс.)
Самчук У. 73
Святослав, князь 67(перс.), 77-78(перс.), 106(перс.)
Сиротюк М. 74, 75
Сирчан, половецький хан 42(перс.)
Сірко І., кошовий отаман 55-56(перс.), 64(перс.), 94(перс.)
Скляренко С. 76, 77
Сковорода, Григорій 110-111(перс.)
Сліпачук В. 78
Соколовський О. О. 79
Сократ 110(перс.)
Сомко, Яким, наказний гетьман 45(перс.)
Старицький М. 80-82
Стельмах М. 83
Сулима, Іван, гетьман 103(перс.)

Тетеря, Павло, гетьман 45(перс.)
Тимошенки, брати Степан. Володимир, Сергій 37(перс.)
Тулуб З. 84, 85
Турчиновський. Ілля, мандрівний дяк, письменник 108(перс.)
Тютюнник Г. М. 86

Угляренко П. 87-89

Федорів Р. 90, 91

Франко І. 92

Хижняк А. Ф. 93

Химко А. 94-96

Хмельницький, Богдан, гетьман 22-23(перс.), 25, 33(перс.), 39(перс.), 43(перс.), 47(перс.), 59(перс.), 68-70(перс.), 80(перс.), 103(перс.)

Хмельницький, Тиміш 69(перс.)

Хоткевич Г. 97, 98

Чайка(Чайковський), козацький отаман 40(перс.)

Чайковський А. 99, 100

Чемерис В. 101-103

Черкасенко С. 104

Чмир В. 105

Чурай, Маруся, 101(перс.)

Шашкевич, Маркіян 24(перс.)

Шевченко, Тарас 112(перс.)

Шевчук, Валерій 106-108

Шевчук, Василь 109-112

Шкляр В. 113

Юрій Долгорукий, князь суздальський 21(перс.)

Яновський Ю. 114, 115

Ярослав Мудрий, князь 17(перс.)

Ярослав Осмомисл, князь 91(перс.)

Ярошенко, Микула 52 (перс.)

Хронологічний покажчик

Хронологічний покажчик сформований за хронологією певних періодів історії України, які описані в художніх творах, представлених у бібліографічному покажчику.

Скіфська (антична доба) 5, 36, 71, 102, 105

Давньоруська держава Київська Русь 7, 17-19, 21, 30, 31, 42, 51, 54, 67, 76-78, 87, 106, 107, 109

Галицько-Волинське князівство 13, 29, 51, 53, 66, 91-93

Українські землі у складі Литви, Польщі, Молдавії 28, 32, 60, 88, 89

Козацька доба 8, 16, 22, 23, 25, 28, 33-35, 39, 43-45, 52, 59, 61, 68-70, 72, 79, 80, 84, 85, 99-101, 103, 104, 108, 110-112

Російська імперія 10, 11, 14, 26, 40, 41, 46, 47-50, 55-57, 62-64, 74, 75, 81, 82, 94-96

Австро-Угорська імперія 10, 24, 90, 97, 98

Українська держава 1917–1919 рр. 114, 115

Українці в СРСР. Голодомор. Репресії 2, 3, 4, 6, 58, 73, 83, 113

Друга світова війна 1, 12, 15, 27, 86

Відомі українці за межами України 9, 20, 37, 38, 65